

केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वितरित करण्यासाठी SNA-SPARSH या पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत SMART-PDS या योजनेचे भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे स्वतंत्र आहरण खाते उघडणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: विसउस/का-४(अर्थ)/SMART-PDS/SNA-SPARSH/२०२५-२६/प्र.क्र.१९

जी.टी.हॉस्पिटल कॉम्प्लेक्स, ८ वा मजला,

लो.टि.मार्ग, मुंबई-४००००९.

दिनांक : २४/०९/२०२५

वाचा :-

- १) अ.ना.पु.व ग्रा.सं.वि.शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०२३/प्र.क्र.५०/सं.क. दि.२७ फेब्रुवारी २०२४.
- २) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दि. ११ ऑक्टोबर २०२४
- ३) भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग(PFMS Division)यांचे कार्यलयीन ज्ञापन क्रमांक File No.१(२७)/PFMS/२०२० Dated-१०.०६.२०२५.
- ४) वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.४४/कोषा प्रशा-४, दि. १८ जून २०२५.
- ५) वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दि. ३० जुलै २०२५
- ६) अ.ना.पु.व ग्रा.सं. विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक संकिर्ण-२०२३/प्र.क्र.५०/सं.क., दि.०७ ऑगस्ट २०२५

प्रस्तावना :-

विभागाच्या दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२४ च्या शासन निर्णयान्वये नवीन तंत्रज्ञानावर आधारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतर्गत सुधारणा ही काळाची गरज असल्याने Scheme for Modernization and Reform through Technology in Public Distribution System (SMART-PDS) ही केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजनेची राज्यात सन २०२३-२०२६ (एप्रिल २०२३ ते मार्च २०२६) या ३ वर्ष कालावधीकरीता अंमलबजावणी करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतर्गत End to End Computerisation व Integrated Management of Public distribution system (IMPDS) योजनेतर्गत राबविलेल्या तंत्रज्ञानातील सुधारणा टिकवून ठेवणे व भविष्यात सदर तंत्रज्ञानाचे अद्ययावतीकरण करणे हा SMART-PDS योजनेचा उद्देश आहे. या योजनेकरीता येणाऱ्या खर्चामध्ये केंद्र व राज्य यांचा ६० : ४० असा हिस्सा आहे.

भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग यांनी संदर्भ क्र. ३ व वित्त विभाग परिपत्रक संदर्भ क्र.४ अन्वये SMART PDS ही योजना SNA-SPARSH कार्यपद्धती अंतर्गत ऑनबोर्डिंग करण्यासंदर्भात निर्देश प्राप्त झाले आहे. SMART-PDS ही योजना SNA-SPARSH कार्यपद्धती अंतर्गत ऑनबोर्डिंग करण्यासाठी वित्त विभाग शासन परिपत्रक संदर्भ क्र. २ मध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत राज्य संलग्नित योजना निहाय भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे स्वतंत्र आहरण खाते उघडणे आवश्यक आहे. तसेच दि. ३० जुलै २०२५ रोजीच्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. २.१.२ मध्ये SNA-SPARSH च्या अनुषंगाने SNA घोषित करण्याकरीता औपचारिक आदेश निर्गमित करण्याबाबत नमूद करण्यात आले आहे.

अ.ना.पु.व.ग्रा.सं. विभाग शासन परिपत्रक क्र. ६ नुसार **CSS-4221-Scheme for Modernization and Reform through Technology in Public Distribution System (SMART-PDS) (MH-588)** या योजनेच्या समन्वयाच्या दृष्टिने Nodal Officer म्हणून उप सचिव/सह सचिव (संगणक कक्ष), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांची व सदर योजनेच्या निधी वितरणासाठी सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (Public Finance Management System-PFMS) कार्यान्वित करणे व त्याचा वापर करण्यासाठी Single Nodal Agency (SNA-SPARSH) म्हणून वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई यांची नियुक्ती करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. तसेच SMART-PDS या योजनेकरीता वित्तीय सल्लागार व उपसचिव यांचे स्तरावर भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे आहरण खाते उघडण्याकरीता आवश्यक कार्यवाही करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

सबब SMART-PDS या योजनेकरीता भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) येथे स्वतंत्र आहरण खाते उघडण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती त्यास अनुसरून पुढीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

नवीन तंत्रज्ञानावर आधारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतर्गत सुधारणा ही काळाची गरज असल्याने Scheme for Modernization and Reform through Technology in Public Distribution System (SMART-PDS) ही केंद्र व राज्य पुरस्कृत योजनेची राज्यात सन २०२३-२०२६ (एप्रिल २०२३ ते मार्च २०२६) या ३ वर्षे कालावधीकरीता अंमलबजावणी करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतर्गत End to End Computerisation व Integrated Management of Public distribution system (IMPDS) योजनेतर्गत राबविलेल्या तंत्रज्ञानातील सुधारणा टिकवून ठेवणे व भविष्यात सदर तंत्रज्ञानाचे अद्ययावतीकरण करणे हा SMART-PDS योजनेचा उद्देश आहे. **करीता येणाऱ्या खर्चामध्ये** केंद्र व राज्य यांचा ६० : ४० असा हिस्सा आहे.

4221-Scheme for Modernization and Reform through Technology in Public Distribution System (SMART-PDS) (MH-588) ही योजना SNA-SPARSH कार्यपद्धतींतर्गत ऑनबोर्डिंग करण्यासाठी वित्त विभाग शासन परिपत्रक संदर्भ क्र. २ व शा.नि. संदर्भ क्र.५ मध्ये नमूद केल्यानुसार भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे स्वतंत्र आहरण खाते उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सबब वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई यांनी (SNA-SPARSH) सदर योजनेकरीता त्यांचे स्तरावर भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) येथे स्वतंत्र आहरण खाते उघडण्याची कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, व्यय कार्यासन यांचे अनौ. संदर्भ क्र. ५२८/व्यय-१० दि. २६.०८.२०२५ आणि कोषा प्रशा-४ कार्यासनाचा अनौ. संदर्भ क्र.७८/२०२५/कोप्र४ दि. १६.०९.२०२५ तसेच महालेखापाल कार्यालयाचा अनौ.संदर्भ क्र. ११४८ दि. २३.०९.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२५०९२४१७२००८०८०६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भगवान दत्तात्रय घाडगे)
वित्तीय सल्लागार व उपसचिव

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव.

३. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. मंत्री, वित्त यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. विरोधी पक्ष नेते (विधानसभा, विधानपरिषद)
६. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण, यांचे खाजगी सचिव.
७. मा. मंत्री / राज्यमंत्री (सर्व)यांचे खाजगी सचिव.
८. मा.महालेखाकार, महालेखापाल कार्यालय, मुंबई / नागपूर
९. महाव्यवस्थापक, मुंबई क्षेत्रीय कार्यालय, भारतीय रिझर्व्ह बँक, मुंबई
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महा संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
११. मुख्यसचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अपर मुख्य सचिव, (वित्त) महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
१३. अप्पर मुख्य सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
- १४.सर्व विभागीय आयुक्त.
- १५.संचालक,संचालनालय लेखा व कोषागारे, मुंबई
१६. सर्व सहसचिव/उपसचिव, अ.ना.पु. व ग्रा.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७.सर्व जिल्हाधिकारी,
१८. नियंत्रक शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा, मुंबई.
१९. सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
२०. अधिदान व लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई.
२१. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२२. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी / सर्व अन्नधान्य वितरणअधिकारी,
२३. लेखाधिकारी, वित्तीय सल्लागार व उपसचिव कार्यालय,मुंबई
- २४.निवडनस्ती.